

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 5Co/232/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5112219621
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 06. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslav Jamrich
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2013:5112219621.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Miroslava Jamricha a členov senátu JUDr. Gabriely Veselovej a JUDr. Dagmar Cabadajovej, v právnej veci navrhovateľov v rade: 1/ Ing. N. C., nar. X.X.XXXX, bytom T. XXXX/XX, R., 2/ W. C., rod. N., nar. XX.X.XXXX, bytom T. XXXX/XX, R., právne zastúpení Advokátska kancelária Mrázovský & partners, s.r.o., so sídlom Mariánske nám. 2, Žilina, proti odporcom v rade: 1/ MILI TRADE, s.r.o., IČO: 36 255 637, so sídlom Borovce 230, Borovce, 2/ Miloš Drobný, nar. XX.XX.XXXX, bytom N. XXX, N., obaja právne zastúpený L.I.B. legal s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, o určenie neplatnosti právnych úkonov, o odvolaní odporcov v 1/ a 2/ rade proti rozsudku Okresného súdu Žilina č.k. 14C/113/2012-69 zo dňa 5. marca 2013, takto

rozhodol:

Krajský súd rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e** .

Navrhovateľom v 1/ a 2/ rade náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a** .

odôvodnenie:

Okresný súd Žilina rozsudkom č.k. 14C/113/2012-69 zo dňa 5. marca 2013 určil, že zmluva o zabezpečovacom prevode práva označená ako Dohoda o prevode práva a povinností spojených s členstvom OSBD Žilina medzi navrhovateľmi v 1/ a 2/ rade a odporcom v 2/ rade zo dňa 27.9.2004 je neplatná. Zároveň zamietol návrh o určenie neplatnosti úverovej zmluvy zo dňa 27.9.2004 medzi navrhovateľmi a 1/ a 2/ rade a odporcom v 1/ rade. Žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania a odporcom v 1/ a 2/ rade neuložil povinnosť uhradiť súdny poplatok.

V odôvodnení rozsudku uviedol, že navrhovatelia sa domáhali určenia, že zmluva o úvere uzatvorená dňa 27.9.2004 medzi žalovaným v 1/ rade ako veriteľom a žalobcom v 1/ rade a žalobcom v 2/ rade ako dlžníkmi a z nej plynúci zabezpečovací právny úkon Dohoda o prevode práv a povinností spojených s členstvom v OSBD Žilina medzi žalobcami ako prevodcom a žalovaným v 2/ rade ako nadobúdateľom, sú neplatné a to na tom skutkovom a právnom základe, že dňa 27.9.2004 navrhovateľ v 1/ rade ako dlžník spolu s manželkou navrhovateľkou v 2/ rade ako spoludlžníčkou uzatvorili s odporcom v 1/ rade zmluvu o úvere, ktorá bola zabezpečená prevodom práva Dohodou o prevode práv a povinností spojených s členstvom v OSBD Žilina. Navrhovatelia v zmysle splátkového kalendára splatili celú hodnotu úveru spolu s príslušenstvom a zmluvnými pokutami dňa 27.9.2005 v celkovom rozsahu 251.000,- Sk. Následne navrhovateľ v 1/ rade zaslal odporcovi v 1/ rade list označený ako „Ukončenie zmluvy o úvere“ dňa 27.9.2005 s požiadavkou v zmysle čl. IX. Zmluvy o úvere o bezodkladný prevod členských práv a povinností k 4-izbovému družstevnému bytu č. XX, na ul. T. č. XXXX/XX v R. zo žalovaného v 2/ rade späť na žalobcov. Žalovaný v 2/ rade však predmetné práva a povinnosti spojené s členstvom v OSBD Žilina späť na žalobcov nepreviedol.

Súd prvého stupňa vykonaným dokazovaním mal preukázané a to zo zmluvy o úvere medzi veriteľom MILI TRADE, s.r.o. a navrhovateľmi v 1/ a 2/ rade ako dlžníkmi, keď podľa čl. 3 tejto zmluvy, sa účastníci dohodli, že dlžník ako záruku na splatenie úveru, jeho úrokov a všetkých ostatných poplatkov a platieb sa zaviazal previesť členské práva dohodou o prevode členských práv a povinností v prospech konateľa veriteľa k predmetnému bytu, pričom pod bodom 3 sa účastníci dohodli, že v prípade, ak dlžník poruší povinnosti vyplývajúce z tejto zmluvy, najmä ak poruší platobné podmienky, konateľ nie je povinný spätne previesť na dlžníka členské práva a povinnosti k družstevnému bytu. Dohodou o prevode práv a povinností spojených s členstvom v OSBD Žilina zo dňa 27.9.2004 navrhovatelia previedli na odporcu v 2/ rade členské práva a povinnosti k predmetnému bytu. Súd prvého stupňa zistil, že zmluva o úvere uzavretá medzi navrhovateľmi v 1/ a 2/ rade ako dlžníkmi a odporcom v 1/ rade ako veriteľom, vykazuje znaky spotrebiteľskej zmluvy podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Takáto zmluva musí spĺňať základné náležitosti nielen podľa ustanovení Občianskeho zákonníka, ale aj podľa špeciálnych právnych predpisov o ochrane spotrebiteľa. Súd prvého stupňa preskúmaním tejto zmluvy zistil, že zmluva neobsahuje ročnú percentuálnu mieru nákladov, preto sa úver podľa § 4 ods. 2 písm. g) zák. č. 258/2001 Z.z. považuje za bezúročný a bez poplatkov. Z dokladov o splácaní splátok mal súd preukázané, že navrhovatelia vložili na účet odporcu v 1/ rade sumu 245.600,- Sk, hoci si požičali sumu 150.000,- Sk. Z uvedeného nemal pochybnosti, že si navrhovatelia voči odporcovi v 1/ rade ako veriteľovi splnili všetky povinnosti. Súd však nezistil navrhovateľmi deklarovajúcu neplatnosť zmluvy o úvere vzhľadom na neplatnosť jednotlivých podmienok a súvisiacich dohôd. Nakoľko zmluva je priamo zo zákona považovaná za bezúročnú a bez poplatkov, súd sa bližšie neplatnosťou stanovenej výšky úrokov nezaoberal, resp. jednotlivo neskúma, či prípadná neplatná dohoda by bola aj neplatná pre rozpor s dobrými mravmi z dôvodu neprimeranej výšky úrokov. Táto skutočnosť je posúdenie platnosti právneho úkonu irelevantná, pretože výšku úrokov možno oddeliť od ostatnej časti úkonu (§ 41 Občianskeho zákonníka) a sám zákonodarca stanovil, že v prípade stanovenej výšky úrokov nad zákonom presahujúci rozsah, je dohoda v tejto časti neplatná. Absolútnu neplatnosť právneho úkonu nemôže spôsobiť ani neplatnosť iných dohôd, ktoré by sa mohli javiť ako neprijateľné zmluvné podmienky. Neprijateľnosť alebo neplatnosť určitých ustanovení zmluvy nespôsobuje absolútnu neplatnosť celého právneho úkonu. Preto sa súd ďalej zaoberal platnosťou alebo neplatnosťou právneho úkonu, dohody o prevode práv a povinností spojených s členstvom v OSBD Žilina medzi navrhovateľmi v 1/ a 2/ rade a odporcom v 2/ rade zo dňa 27.9.2004. Podľa výpovede účastníkov, ako aj zmluvy o úvere a to čl. 3 zmluvy, podľa ktorej dlžník ako záruku na splatenie úveru jeho úrokov a všetkých ostatných poplatkov a platieb sa zaviazal previesť členské práva dohodou o prevode členských práv a povinností v prospech konateľa a veriteľa. Teda úkon, ktorým navrhovatelia v 1/ a 2/ rade prevádzali členské práva spojené s členstvom v OSBD Žilina, má slúžiť ako zabezpečovací prevod práva, ktorý má dočasný charakter a slúžil len k prevodu vlastníckeho práva za účelom zabezpečenia záväzku. Súd však zistil, že dohoda o prevode práv a povinností spojených s členstvom v OSBD medzi navrhovateľmi v 1/ a 2/ rade a odporcom v rade 2/ zo dňa 27.9.2004 nemá takýto charakter. V obsahu dohody vôbec nie je zmienka o tom, že sa jedná o zabezpečovací prevod práva podľa § 553 Občianskeho zákonníka a takýto charakter nevyplýva ani z obsahu úkonu. Navyše úkon nie je uzavretý s veriteľom, na zabezpečenie ktorého záväzku má slúžiť, ale zo štatutárnym zástupcom spoločnosti veriteľa, teda s úplne inou osobou, ako veriteľom, teda takýto úkon môže slúžiť len k obohateniu konateľa spoločnosti, nie však zabezpečeniu dlhu. Cieľom právneho úkonu bolo zabezpečiť pohľadávku a nie previesť práva a povinnosti a členstvo v OSBD Žilina. Teda zhoda vôle účastníkov právneho úkonu nebola a nemohla byť v súlade s prejavom. Preto s poukazom na ust. § 49a Občianskeho zákonníka, keďže právny úkon nemal byť urobený za účelom prevodu členstva v bytovom družstve, ale za účelom zabezpečenia záväzku, odporcu v 1/ rade konajúci prostredníctvom odporcu v 2/ rade ako konateľom, tento omyl vyvolal a spôsobil (minimálne formou nebanlivosti), navrhovatelia v 1/ a 2/ rade právny úkon urobili v domnienke, že zabezpečujú ich záväzok voči odporcovi v 1/ rade, konali vo vnútornom omyle, ktorého podstata spočívala v tom, že konajúca osoba nemala správnu a dostatočnú predstavu o dôsledkoch právneho úkonu, preto tento úkon je v zmysle uvedeného ustanovenia Občianskeho zákonníka neplatný. Omyl, v ktorom konali navrhovatelia, sa týkal takej okolnosti, bez ktorej by právny úkon vôbec neurobili, teda ak by nedošlo k omylu, nedošlo by k urobeniu právneho úkonu, pričom takýto omyl právna prax kvalifikuje ako omyl podstatný. Z uvedeného dôvodu súd návrhu v časti určenia neplatnosti Dohody o prevode práva a povinností spojených s členstvom v OSBD Žilina medzi navrhovateľmi v 1/ a 2/ rade a odporcom v rade 2/ zo dňa 27.9.2004 vyhovel a návrh zamietol v časti neplatnosti úverovej zmluvy zo dňa 27.9.2004, uzavretej medzi navrhovateľmi v 1/ a 2/ rade a odporcom v 1/ rade. Vzhľadom na pomerný úspech

účastníkov v konaní, súd nezaviazal odporcov na zaplatenie súdneho poplatku, od platenia ktorého boli navrhovatelia oslobodení.

Proti tomuto rozsudku podali odporcovia v 1/ a 2/ rade v zákonom stanovenej lehote odvolanie. Navrhli napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie. Poukázali na to, že pred pojednávaním pred okresným súdom sa medzi odporcom v 1/ a 2/ rade v zastúpení Milošom Drobným a právnym zástupcom navrhovateľa v 1/ a 2/ rade uskutočnilo stretnutie za účelom mimosúdneho doriešenia sporu. Medzi účastníkmi konania bola podpísaná dohoda o urovaní vzájomných práv a povinností zo dňa 22.2.2013, s ktorou odporcovia súhlasili za podmienky, že navrhovatelia zoberú návrh na začatie konania späť, pričom zároveň odporcovi v 1/ a 2/ rade bolo zo strany právneho zástupcu navrhovateľov predložené späťvzatie žalobného návrhu zo dňa 21.2.2013. Na základe uvedeného, keďže došlo k dohode o ukončení sporu a právny zástupca navrhovateľov mal postupovať podľa dohody tak, že odporcom predložené späťvzatie mal bezodkladne doručiť súdu, mali odporcovia za to, že uvedený postup sa zrealizoval podľa dohody a na pojednávanie sa z toho dôvodu nedostavili s tým, že pojednávanie sa neuskutoční a konanie sa zastaví. Keďže odporcovia nedodrжали dohodu o späťvzatí žalobného návrhu vyplývajúcu z dohody o urovaní sporných nárokov, súd pokračoval v konaní, aj keď sa odporcovia na pojednávanie nedostavili. Preto majú za to, že im bola odňatá možnosť konať pred súdom. Navrhli okresnému súdu rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.

K podanému odvolaniu sa písomne vyjadrili navrhovatelia v 1/ a 2/ rade. Uviedli, že k stretnutiu medzi navrhovateľom v rade 1/ a odporcom v rade 1/ a 2/ došlo 22.2.2013 v Piestanoch, kde odporcovia v rade 1/ a 2/ opätovne prezentovali svoju ochotu previesť členský podiel v Obvodnom bytovom družstve Žilina, ktorému zodpovedajú nájomné práva k predmetnému bytu. Z uvedeného dôvodu a ochoty navrhovateľov vyriešiť spor mimosúdnou cestou, bola dňa 22.2.2013 uzatvorená dohoda o urovaní vzájomných práv a povinností, ktorej predmetom bolo urovanie sporných otázok vyplývajúcich zo zmluvy o úvere zo dňa 27.9.2004 a Dohody o prevode členských práv a povinností spojených s členstvom v OSBD Žilina zo dňa 27.9.2004. V rámci urovnania bolo dohodnuté, že odporca v rade 2/ predloží pri podpise dohody navrhovateľovi v 1/ rade splnomocnenie, v ktorom splnomočníuje advokátsku kanceláriu Mrázovský & partners na prevod členských práv k bytu s tým, že ich splnomocnenec prevedie na osobu určenú navrhovateľom v 1/ rade. Následne v rámci urovnania zoberie navrhovateľ v rade 1/ a 2/ bez zbytočného odkladu najneskôr do 3 pracovných dní od prevodu členských práv k bytu návrh na začatie konania predmetnej veci v celom rozsahu späť. Bezodkladne počas stránkových hodín OSBD Žilina sa dňa 25.2.2013 navrhovatelia dostavili spolu so splnomocnencom na Stavebné bytové družstvo v Žiline s úmyslom previesť členské práva k bytu na osobu určenú navrhovateľom, ktoré sa však nezrealizovalo z dôvodu, že odporca v 2/ rade už nedisponuje členskými právami k bytu, ktorému boli vypovedané podľa ust. § 711 ods. 1 písm. d). Výpoveď bola odporcovi v 2/ rade doručená dňa 1.2.2006, pričom výpovedná lehota skončila dňa 30.4.2006. S poukazom na uvedené musia teda konštatovať, že odporca v rade 2/ v čase podpisu dohody konkrétne od 30.4.2006, teda v čase udelenia splnomocnenia zo dňa 22.2.2013 nebol nositeľom členských práv k bytu, a preto nebol spôsobilý na disponovanie s nimi, o čom mal s poukazom na preukázané doručenie výpovede nájmu družstevného bytu č. 49, na ul. T. XX v R. dňa 1.2.2006 aj vedomosť. Navrhovatelia následne zaslali odporcovi v rade 1/ a 2/ dovolanie sa relatívnej neplatnosti dohody v zmysle § 49 v spojení s § 40a Občianskeho zákonníka z dôvodu, že boli ako účastníci dohody v rade 1/ odporcom v rade 1/ a 2/ úmyselne uvedení do omylu. Na základe uvedeného teda dovolania sa relatívnej neplatnosti dohody o urovaní vzájomných práv a povinností a skutočnosť, že k reálnemu urovnaniu sporných otázok nedošlo z dôvodu, že odporca v 2/ rade už v čase rokovania o urovaní nedisponoval s členskými právami k bytu, teda nemohol podľa dohody splnomocniť splnomocnenca na prevod členských práv k bytu, a teda nevznikla ani povinnosť navrhovateľa v rade 1/ a 2/ podať späťvzatie návrhu. S poukazom na uvedené správne pokračovalo konanie a takýmto konaním nebola odporcom odňatá možnosť konať pred súdom. Navrhli preto, aby krajský súd rozsudok okresného súdu potvrdil a aby odporcov zaviazal k náhrade trov konania.

Krajský súd ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie bolo podané účastníkom konania v zákonom stanovenej lehote, preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu ustanovenom v § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p. a v spojení s ust. § 156 ods. 3 O.s.p. vyhlásil rozsudok, ktorým napadnutý rozsudok okresného súdu podľa ust. § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil z dôvodu jeho vecnej správnosti.

Podľa ust. § 219 ods. 1 O.s.p., odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa ust. § 219 ods. 2 O.s.p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Krajský súd ako súd odvolací preskúmaním napadnutého rozsudku, prislúchajúceho spisového materiálu a vyhodnotením toho, čo uviedli účastníci v rámci odvolacieho konania, dospel k záveru, že okresný súd v prejednávanej veci zistil skutkový stav veci v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností, na podklade vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam a prejednávanej veci aj správne právne posúdil. Odôvodnenie písomného vyhotovenia napadnutého rozsudku zodpovedá kritériám uvedeným v ust. § 157 ods. 2 O.s.p. Odvolací súd preto s poukazom na citované ust. § 219 ods. 2 O.s.p. konštatuje správnosť týchto dôvodov a v podstatných bodoch na ne odkazuje a s nimi sa stotožňuje. Preto odvolací súd nemohol uznať opodstatnenosť argumentácii odvolateľov, na ktorých založili svoje odvolacie dôvody, preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil ako vecne správny.

Odporcovia v 1/ a 2/ rade v odvolacom konaní neboli úspešní. Úspešní boli navrhovatelia v 1/ a 2/ rade, ktorým podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 224 ods. 1 O.s.p. by patrilo právo na náhradu trov konania.

Podľa ust. § 151 ods. 1,2 O.s.p., o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania je povinný trovy konania vyčísliť najneskôr do 3 pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia. Ak účastník v lehote podľa ods. 1 trovy nevyčísliť, súd mu prizná náhradu trov konania vyplývajúcich zo spisu ku dňu vyhlásenia rozhodnutia s výnimkou trov právneho zastúpenia; ak takémuto účastníkovi okrem trov právneho zastúpenia iné trovy zo spisu nevyplývajú, súd mu náhradu trov konania neprizná a v takom prípade súd nie je viazaný rozhodnutím o prisúdení náhrady trov konania tomuto účastníkovi v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Dňa 11.6.2013 na vyhlásení rozsudku odvolací súd rozhodol, že odporcovia v 1/ a 2/ rade sú povinní nahradiť spoločne a nerozdielne navrhovateľom v 1/ a 2/ rade trovy odvolacieho konania v sume, aká bude vyčíslená v písomnom vyhotovení rozsudku. Súčasne navrhovatelia v 1/ a 2/ rade boli vyzvaní, aby v lehote 3 dní vyčíslili trovy odvolacieho konania. Keďže na uvedenú výzvu nereagovali a odvolací súd zo spisu nezistil, resp. trovy zo spisu nevyplývajú, konštatuje, že nie je viazaný rozhodnutím o prisúdení náhrady trov konania, ktoré vyhlásil dňa 11.6.2013. Preto bolo rozhodnuté, že navrhovateľom v 1/ a 2/ rade sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.